

## บรรณานุกรม

### ๑. ภาษาไทย

#### ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกภาษาบาลี**. ฉบับมหาจุฬาเตปิฎก. ๒๕๐๐.  
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.
- \_\_\_\_\_. **พระไตรปิฎกภาษาไทย**. ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร :  
โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.
- \_\_\_\_\_. **อรรถกถาภาษาบาลี** ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์  
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, โรงพิมพ์วิญญาน, ๒๕๓๒.
- มหามกุฏราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล**. ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย.  
พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๖.

#### ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

##### (๑) หนังสือ :

- จำนงค์ ทองประเสริฐ. **หลักการเอาชนะอุปสรรค**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ WISDOM, ๒๕๔๐.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน และคณะ. **การวิจัยและพัฒนากระบวนการสร้างความดีมีคุณธรรม**.  
กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม), ๒๕๔๙.
- ธนิต อยู่โพธิ์. **อานิสงส์ศีล ๕**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศิวพร, ๒๕๒๙.
- ธัญญารัตน์ พงษ์พิตรทาน และคณะ. **การศึกษารูปแบบและวิธีการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม**.  
กรุงเทพมหานคร : สถาบันข้าราชการพลเรือน สำนักงานก.พ., ๒๕๔๒.
- นลินี ทวีสิน. **รูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม**.  
สนับสนุนทุนโดย ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม), ๒๕๔๙.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ. **การสำรวจและสังเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม**.  
กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม), ๒๕๕๑.
- ประชุม เรื่องวารี. **ลักษณะที่จตุกกะและกรรมในเชิงลึก**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ใน  
งานออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ สมเด็จพระมหาธีราจารย์, ๒๕๕๕.
- ปิ่น มุทุกันต์, พันเอก. **แนวสอนธรรมะ ตามหลักสูตรนิกธรรมตรี**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์  
คลังวิทยา, ๒๕๑๔.
- พรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. **ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ**. พิมพ์ครั้งที่ ๕(ฉบับปรับปรุง).  
กรุงเทพมหานคร : บ.แอนด์ทีฟพรีน จำกัด, ๒๕๕๓.

พระเทพเวที (ประยูร ปยุตโต). **สังฆกรรมกับจริยธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร :

อมรินทร์พรินต์ติ้งกรุพจำกัด, พ.ศ. ๒๕๓๒.

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช ป.ธ.๙). **ศัพท์วิเคราะหฺ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เลียงเชียง,  
๒๕๕๐.

\_\_\_\_\_. **พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์ ชุด คำวัด** , กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๕๑  
พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันท์ภิกขุ). **เข้าถึงธรรม การรับศีลและการรักษาศีลที่ถูกต้อง**.

กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ม.ป.ป.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). **การพัฒนาที่ยั่งยืน**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธ  
ธรรม, ๒๕๕๓.

\_\_\_\_\_. **พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ ๙. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์  
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

\_\_\_\_\_. **พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพมหานคร :  
สำนักพิมพ์สยาม, ๒๕๔๘.

พระพุทธโฆสเถระ. **คัมภีร์วิสุทธิมรรค**. แปลโดยสมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร).

พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : บริษัทประยูรวงศ์พรินต์ติ้ง จำกัด, ๒๕๔๖.

พระอุปัชฌาย์. **วิมุตติมรรค**. แปลโดยคณาจารย์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร :  
โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘.

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาจันทบุรีนฤนาถ. **ปทานุกรมบาลี-ไทย-อังกฤษ-สันสกฤต**.

กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดศิวิล, ๒๕๑๓.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). **อายุรแพทย์กับปัญหาจริยธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๒.

กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พรินต์ติ้งกรุพจำกัด, พ.ศ. ๒๕๕๓.

\_\_\_\_\_. **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม**, พิมพ์ครั้งที่ ๓๑, กรุงเทพมหานคร :  
สำนักพิมพ์ผลิธัมม์ , ๒๕๕๘

\_\_\_\_\_. **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร :  
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

\_\_\_\_\_. **ภูมิธรรมชาวพุทธ**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัท สหธรรมมิก  
จำกัด, ๒๕๕๒.

\_\_\_\_\_. **จะพัฒนาคนกันได้อย่างไร**. สมุทรปราการ : สำนักพิมพ์ผลิธัมม์, ๒๕๕๒

พุทธทาสภิกขุ. **ทาน ศีล ภาวนา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภาพใจ, ๒๕๓๙.

\_\_\_\_\_. **มรดกธรรมที่ข้าพเจ้าขอฝากไว้**. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๕๔.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒**. กรุงเทพมหานคร : นานมี  
บุ๊คส์พับลิเคชั่น จำกัด, ๒๕๕๖.

\_\_\_\_\_. **พจนานุกรมศัพท์ศาสนาสาทุก อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. พิมพ์ครั้งที่ ๓.  
ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๒.

วศิน อินทสระ. **ความสัมพันธ์ของจริยศาสตร์กับศาสตร์อื่น**. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, ๒๕๔๔.

สมพร เทพสิทธิ์า. **การสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรม**. กรุงเทพมหานคร : สมชาย  
การพิมพ์, ๒๕๕๑.

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช (เจริญ สุวฑฺฒโน). **ธรรมาภิธาน พจนานุกรม คำสอน  
พระพุทธศาสนา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒ (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม). กรุงเทพมหานคร : สำนัก  
เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช, ๒๕๕๓.

\_\_\_\_\_. **ความจริงที่ต้องเข้าใจ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๘.

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. **นวโกวาท (ฉบับประชาชน)**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๔.  
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

\_\_\_\_\_. **สารานุกรมพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๙.

สุชีพ ปุญญานุภาพ. **พจนานุกรมศัพท์พระพุทธศาสนา ไทย-อังกฤษ อังกฤษ-ไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๘.  
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

\_\_\_\_\_. **พระไตรปิฎกฉบับสำหรับประชาชน**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๖. กรุงเทพมหานคร : โรง  
พิมพ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

แปลก สนธิรักษ์. **พจนานุกรม บาลี-ไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : บริษัท อมรินทร์  
พรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด, ๒๕๓๒.

มหามกุฏราชวิทยาลัย. **มิ่งคลัตถที่ปนี แพล เล่ม ๒**. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์  
มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๒.

## (๒) บทความ

ชูศักดิ์ จงชนะพิพัฒน์. “Astro Celebrity”, **นิตยสารกายใจ**. นสพ.กรุงเทพธุรกิจ ๑ กุมภาพันธ์,  
๒๕๕๘.

ธานินทร์ กรัยวิเชียร. **ปาฐกถาพิเศษเรื่อง คุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย**, งานสมัชชาคุณธรรม  
แห่งชาติครั้งที่ ๓. ณ อิมแพ็คเมืองทองธานี กรุงเทพมหานคร : วันที่ ๒๖-๒๖ มกราคม  
๒๕๕๑.

ปานจิต จินดากุล. “การสร้างองค์การที่มีศักดิ์ศรีและจริยธรรม”, **การบริหารราชการแนวใหม่ :  
บริบทและเทคนิควิธี**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. บรรณาธิการ : ทศพร ศิริสัมพันธ์, กรุงเทพมหานคร :  
บริษัทวิชั่น พรินต์แอนด์มีเดีย จำกัด, พ.ศ. ๒๕๔๙.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธ์ ปยุตโต). “หัวใจพระพุทธศาสนา”, **พุทธจักร**. ปีที่ ๖๑ ฉบับที่ ๔.  
(เมษายน ๒๕๕๐) : ๑๐.

ว.วชิรเมธี. “สังคมไทยกับการสร้างสรรค์ความกล้าหาญทางจริยธรรม”, **เนื่องในงานเปิดประตู  
สวนโมกข์ กรุงเทพฯ**. จัดโดย มูลนิธิหอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ วันที่ ๑๒  
กันยายน ๒๕๕๑.

ศจ.พญ.วันเพ็ญ บุญประกอบ. **บทความสำหรับประชาชน “แนวทางแก้ไขความก้าวร้าวรุนแรงใน  
เด็กและวัยรุ่น”**. ชมรมจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นแห่งประเทศไทย.มปป.

ส.ศิริรักษ์. แสงปาฐกถา สุภา ศิริमानนท์. ณ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒.

### (๓) วิทยานิพนธ์

คงคา จุลกิจวัฒน์. “การประเมินผลโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน “พาลูกไปทำบุญ” ของโรงเรียนบ้านบ่อระแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต ๒”. งานวิจัยของหน่วยงาน โรงเรียนบ้านบ่อระแหง, ๒๕๕๐.

เพ็ญศิริ อัมมฤต. “ผลของการประเมินตนเองด้านพฤติกรรมจริยธรรมที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนระดับประถมศึกษา: การทดลองแบบสลับกลุ่มของโซโลมอน”. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

ไพลิน เตชะวิวัฒนาการ. “การศึกษาเปรียบเทียบเกณฑ์ตัดสินความดีในพุทธศาสนาเถรวาทกับในปรัชญาของคานท์”. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๓.

รุ่งนภา กิจรัตน์. ศรัทธากับการหลุดพ้นในพระพุทธศาสนาเถรวาท. วิทยานิพนธ์ ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

สงัด กระจำ. “การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โดยใช้วัตรกรรม กลุ่มเพื่อนรัก เพื่อนเตือน โรงเรียนวัดใหม่เกตุงาม”. งานวิจัยส่วนบุคคล, ๒๕๕๐.

สุมาลี แสงเดช. “คุณธรรมของสตรีคนสำคัญในวรรณคดีพระพุทธศาสนา”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต อักษรศาสตร์ (จริยศาสตร์ศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๓.

อมรเทพ หวังแก้ว. “ศึกษาเปรียบเทียบเกณฑ์ตัดสินจริยธรรมของอริสโตเติลกับพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต)”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

### ๒. ภาษาอังกฤษ

A.S.Hornby. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. 4<sup>nd</sup> edition. London : Oxford University Press, 1989.

Abraham H. Maslow. “A Theory of Human Motivation”. Psychological Review, 1943.

Afifa Khanam. “Effect of religious education on the moral development of children” Degree of Doctor of Philosophy in Education. Institute of Education and Research. University of the Punjab. Lahore, 2008.

- Cynthia Ann Lasala and Dana Bjarnason. **“Creating workplace Environment that Support Moral Courage”**. OJIN : The Online Journal of Issues in Nursing. American Nurses Association 15 (3), 2010.
- Bobbi Conner. Reprinted from The Book. **Every Opportunities for Extraordinary Parenting**. Sourbooks, Inc.2000.
- Daniel Coleman. **Emotional Intelligence**. 10<sup>th</sup> Bantam Dell, A Division of Random House, Inc. : New York, 2006.
- Daniel Goleman and Others. **Emotional and Intelligence Parenting**. New York : Harmony books, 1999.
- Dong Lennick and Fred Kiel. **Moral Intelligence : Enhancing Business Performance + Leadership Success**. 9<sup>th</sup> ed., Wharton School Publishing New Jersey : 2010.
- E.Staub.. **The Development of Prosocial Behavior in Children**. Morristown, N.J. : General Learning Press, 1975.
- Goud. N.. **“Courage: It’s nature and development” journal of Humanistic Counseling**. Bducation and Development Lion’s Whisker, 2005.
- Janet A. Clark and Others. **Human Environmental Sciences Extension. “Child Development : Raising Kind Children”**. MU Extension, University of Missouri, Columbia, 1997.
- Jesse J. Pring. **Empathy : Philosophical and Psychological Perspective “Is Empathy Necessary for Morality**. Oxford : University Press, 2007.
- John C Gibbs and Others. **child Development “Relations between Moral Judgment. Moral Courage. and Field Independence”** Vol.57. no.1 Feb. Blackwell Publishing ,1986.
- Kidder. Rushworth M.. **Moral Courage**. New York : Harper Collin Publishers, 2003.
- Lachman.V.D. **Moral Courage in action : Case Studies**. Medsurg Nursing Journal, 2007.
- Leslie E.Sekerka and Others. **“Professional Moral Courage : Building a Practice Approach to Organizational Ethics”**. Presented on 3<sup>rd</sup> European Conference on Positive Psychology. Submitted on May 14. 2006.
- M. Berkowitz and J.H. Grych. **“Fostering Goodness : Teaching Parents to Facilitate Children’s Moral Development**. Journal of Moral Education, 1998.
- Mary Hesse. **History of Ethics**. Encyclopedia of Philosophy III, 1967.
- Michele Borba. Building Moral Intelligence **“The Seven Essential Virtues that Teach kids to do The Right thing”**. Jossey-Bass, San Francisco: 2001.
- O’ Byrnel.et al. **“The Constrnt of Courage Categorigation and Measurement”**. Consulting Psychology journal : Practice and Research. June, 2007.

- P. Goldie and A. Cohan (Eds.). **Empathy Is Empathy Necessary for Morality : Philosophical and Psychological Perspective**. Oxford University Press, Jesses J. Pring.
- Plato.**The Republic of Plato**.Translated with notes and an interpretive essay by Allan Bloom. New York: Basic Book., 1968.
- Rielle Miller. **Moral Courage : Definition and Development**. Ethic Resource Center. March, 2005.
- Rest. J.R. **Moral development : Advances in Research and Theory**. New York : Pracger, 1989.
- S.A. Denham. **Emotional Development in Young Children**. New York : Guilford Press, 1998.
- Sarah Hope Lincoln and Elizabeth K.Holmes. “**Ethical Decision Making : A Process Influenced by Moral Intensity**”. Journal of Healthcare Science and The Humanitics. vol.1 No.1, 2011.
- Seth Izen. Childhood. Discipline and the Development of Moral Courage. **Studies Program in Partial Fulfilment of the Requirement for the Degree of Master of Arts. Faculty of Peach and Conflict**. University of Massachusetts. Lowell, 2012.
- Sir David Ross. **Foundation of Ethics**. London : Oxford University Press, 1963.
- Timothy M.Clark. **Moral Development at the United States Naval Academy : The Misdshipman’s Perspective**. Naval Postgraduate School. Monterey. California.USA., 2004.
- Turiel.E. “**An Experiment Test of the Sequentiality of Development Stages in the Child’s Moral Judgement**” . Journal of Personality and social Psychology. June.
- Vicki D.Lachman. “**Strategies Necessary for Moral Courage**. “OJIN : The Online Journal of Issue in Nursing. Vol.15. No.3. Manuscript 3.Sept. 30. 2010.
- Warshaw. R. **Moral Reasoning of Children in Forth and Sixth Grades in Two Different Educational Environments**. Dissertation Abstracts International, 1978.
- Webster. **Webster's New Universal Unabridged Dictionary**. fully revised and updated. Barnes & Noble Books : New York, 1996.
- Woodard.C + Pury.C . **The Construct of Courage : Categorization and measurement**. Consulting Psychology Journal : Practive and Research, 2007.

Y.Shoda, and Others. “Predicting Adolescent Cognitive and Self – Regulatory Competencies from Preschool Delay of Gratification” Development Psychology. New York : Guilford Press, 1999.

#### ๔. เว็บไซต์

พระไพศาล วิสาโล. โดย น.พ. จิตวิวัฒน์ ประชาธำรงพิวัฒน์ จาก [www.vcharkarn.com](http://www.vcharkarn.com) สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

[http://www.ped.si.mahidol.ac.th/site\\_data/mymaindata\\_peds/๙๙๙๙๙๙/file/Concentration/virtue.pdf](http://www.ped.si.mahidol.ac.th/site_data/mymaindata_peds/๙๙๙๙๙๙/file/Concentration/virtue.pdf) สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

<http://www.wareeya.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=๕๓๕๐๘๘๓> สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๗

[www.chaoprayanews.com](http://www.chaoprayanews.com) สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๘